

POLITIET

Politidirektoratet

ÅPEN

Statens barnehus Årsrapport 2024

Utgitt 29.08.2025

Innhold

1. Innledning	4
1.1 Bakgrunn og formål med barnehus	4
1.2 Lokalisering av barnehusene	4
1.3 Metode og datagrunnlag	4
2. Rettslige rammer for Statens barnehus	5
2.1 Målgruppe for Statens barnehus og frister for gjennomføring av avhør	5
2.1.1 Hvem kan det tas tilrettelagt avhør av?	5
2.1.2 Frister for gjennomføring av tilrettelagte avhør	5
2.1.3 Politiavhør av barn under 16 år mistenkt for forhold som rammes av straffelovens kapittel 26 om seksuallovbrudd	6
2.2 Kjerneoppgaver som tilligger Statens barnehus	6
2.2.1 Tilrettelagt avhør og politiavhør	6
2.2.2 Medisinske undersøkelser	7
2.2.3 Oppfølging og behandling av målgruppen	7
2.2.4 Koordinering av tverrfaglig og tverretattlig samhandling	7
2.2.5 Fagutvikling	7
3. Organisering og drift av Statens barnehus	8
3.1 Organisatoriske forhold	8
3.1.1 Barnehusrådet	8
3.2 Ansatte og kompetanse	8
3.3 Kompetansemiljøer	9
3.3.1 Politihøgskolen	9
3.3.2 Kripos	10
4. Tilrettelagt avhør og politiavhør	12
4.1 Om forberedelse og gjennomføring av tilrettelagt avhør	12
4.2 Statistikk tilrettelagte avhør	12
4.2.1 Totalt antall tilrettelagte avhør fordelt på barnehus	13
4.2.2 Tilrettelagte avhør fordelt på alder	14
4.2.3 Tilrettelagte avhør av personer over 16 år med psykisk utviklingshemming	14
4.2.4 Tilrettelagte avhør fordelt på sakstyper	15
4.2.5 Sekvensielle avhør	15
4.2.6 Supplerende avhør	17
4.3 Tilrettelagte avhør av fornærmede og vitner fordelt på sakstype	18
4.4 Politiavhør gjennomført ved Statens barnehus	20

4.5 Politiavhør av barn og særlig sårbare personer mistenkt for seksuallovbrudd ...	22
5. Oppfølging og behandling i Statens barnehus	25
5.1 Samhandling med den kommunale barneverntjeneste	25
5.2 Samhandling med habiliteringstjenestene	25
5.3 Konsultasjonsteam	26
5.4 Oppfølgingstiltak for bestemte målgrupper.....	26
5.5 Informasjonstiltak og veiledningstilbud	26
6. Medisinske undersøkelser	27
6.1 Medisinske undersøkelser	28
6.2 Tannhelseundersøkelser/odontologiske undersøkelser	30
7. Fagutvikling.....	31
7.1 Faglige nettverk og utviklingsprosjekter	31
7.2 Nasjonale fagutviklingsprosjekter	32
7.2.1 Forskningsprosjekter i barnehus	32
7.3 Undervisning, kompetansedeling, kurs og konferanser	33

1. Innledning

Statens barnehus er en tverrfaglig virksomhet som skal bidra til at barn og særlig sårbare personer som kan ha vært utsatt for, eller kan ha vært vitne til vold eller seksuelle overgrep blir møtt med et helhetlig tilbud. Barnehuset skal tilrettelegge for at målgruppen tilbys tilrettelagt avhør, medisinske undersøkelser, nødvendig oppfølging og behandling innen nærmere angitte rammer, samt ivareta koordinering av tverrfaglig og tverretatlig samhandling.

Fra februar 2024 er barnehusenes mandat utvidet til også å omfatte målgruppen barn under 16 år mistenkt for forhold som rammes av straffelovens kapittel 26 om seksuallovbrudd. Dette innebærer en utvidelse av mandatet til Statens barnehus for en særlig gruppe av mindreårige mistenkte.

1.1 Bakgrunn og formål med barnehus

Beslutningen om etablering av barnehus kom som et resultat av et tverrdepartementalt samarbeid mellom Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet.

Formålet med Statens barnehus er å sikre at barn og unge som mistenkes utsatt for vold og seksuelle overgrep ikke skal utsettes for unødige belastninger i forbindelse med politiets etterforskning, hindre at barnet må fortelle sin historie flere ganger og samtidig sørge for at de får god og koordinert oppfølging.

Endringene i straffeprosessloven §§ 239-239 f, som trådte i kraft 2. oktober 2015, stadfester at også voksne med psykisk utviklingshemming eller annen kognitiv funksjonsnedsettelse (særlig sårbare) omfattes av tilbudet i Statens barnehus.

For målgruppen barn under 16 år mistenkt for forhold som rammes av straffelovens kapittel 26 om seksuallovbrudd, gjennomføres politiavhør i tråd med riksadvokatens Retningslinjer for politiavhør av barn og særlig sårbare personer som mistenkt i straffesak. Barnehusenes sosial- og helsefaglige oppfølging av den mindreårige mistenkte skal skje innenfor tilsvarende rammer gitt for fornærmede og vitner i Felles retningslinjer for Statens barnehus.

1.2 Lokalisering av barnehusene

Barnehusene er lokalisert i hvert av landets 12 politidistrikt. Tre politidistrikter har barnehus med flere lokasjoner. Statens barnehus Finnmark har særskilt kompetanse i samisk språk og kultur.

1.3 Metode og datagrunnlag

Årsrapporten skal gi et bilde av virksomheten i Statens barnehus i 2024. Det statistiske materiale er basert på barnehusenes egne innrapporteringer av utvalgte data ved årets slutt.

Barnehusene har pr. i dag et journalsystem som ikke i tilstrekkelig grad ivaretar den sammensatte virksomheten. Aktiviteten registreres i ulike systemer og dels manuelt, og det er ikke en enhetlig statistikkføring i barnehusene. Det tas derfor forbehold om at det

knytter seg en viss usikkerhet til datagrunnlaget. Videre har utformingen av Årsrapport for Statens barnehus vært under utvikling de siste årene og det kan derfor være utfordrende å sammenligne datamaterialet med tidligere årsrapporter. Tallene i rapporten er ikke direkte sammenlignbare med politiets statistikk over tilrettelagte avhør presentert i rapporten Straffesaksbehandlingen i politiet, utarbeidet av riksadvokaten og Politidirektoratet, da de er basert på ulike kilder. Sistnevnte er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og egen manuell rapportering fra politidistriktene.

2. Rettslige rammer for Statens barnehus

2.1 Målgruppe for Statens barnehus og frister for gjennomføring av avhør

Straffeprosessloven §§ 239- 239 f regulerer blant annet hvem det skal tas tilrettelagt avhør av, frister og hvor avhøret skal gjennomføres.

2.1.1 Hvem kan det tas tilrettelagt avhør av?

Det *skal* tas tilrettelagt avhør av fornærmede og vitner under 16 år, eller særlig sårbare voksne med psykisk utviklingshemming, eller annen kognitiv funksjonsnedsettelse i saker som gjelder:

- Seksuallovbrudd (straffeloven kap.26)
- Kropsskade (straffeloven § 273)
- Drap (straffeloven § 275)
- Mishandling i nære relasjoner (straffeloven § 282)
- Kjønnsmlestelse (straffeloven § 284)

Tilsvarende bestemmelser i straffeloven av 1902 omfattes også.

Fornærmede og vitner under 16 år eller særlig sårbare voksne med psykisk utviklingshemming eller annen kognitiv funksjonsnedsettelse *kan* avhøres ved tilrettelagt avhør i saker om andre straffbare forhold dersom hensynet til den fornærmede eller vitnet tilsier det.

Fornærmede mellom 16 og 18 år i saker som gjelder overtredelse av straffeloven §§ 312 - 314 (dvs. incest, søskenincest og seksuell omgang med andre nærstående, for eksempel fosterbarn/stebarn) *kan* avhøres ved tilrettelagt avhør dersom hensynet til fornærmede tilsier det.

Politiets adgang til å snakke med barn i forbindelse med straffesak er nærmere konkretisert av blant annet riksadvokaten¹.

2.1.2 Frister for gjennomføring av tilrettelagte avhør

Straffeprosessloven § 239 e angir hvilke frister som gjelder for gjennomføring av tilrettelagt avhør. Det tilrettelagte avhøret skal gjennomføres snarest mulig, men fristene differensieres noe ut fra sakens alvor og karakter. Avhøret skal gjennomføres innen en til tre uker, fristens lengde avhenger blant annet av type sak og barnet/den særlig sårbarens rolle (som vitne, eller fornærmet). Fristen løper fra anmeldelsestidspunkt eller fra det

¹ Jf. blant annet Riksadvokaten, ref. 2015/00483-019 av 21.10.2015 Tilrettelagte avhør – direktiver og retningslinjer

tidspunktet det er kjent for politiet at det skal gjennomføres tilrettelagt avhør. Hensikten med fristene er å ivareta barnet/den særlig sårbare, og øke sannsynligheten for å få relevant informasjon om det mulige straffbare forholdet.

Avhøret skal skje senest innen en uke i de akutte sakene der:

- a) fornærmede skal avhøres om en handling som skjedde for mindre enn to uker siden
- b) den fornærmede som skal avhøres har gitt en fullstendig beretning om forholdet
- c) det er grunn til å tro at forklaringen er nødvendig for å beskytte fornærmede eller vitnet

Avhøret skal skje innen to uker i saker der:

- a) vitnet er under seks år, eller
- b) vitnet er fornærmet i saken

I øvrige saker er fristen tre uker. Fristen kan forlenges med en uke dersom politiet før fristen utløper har foretatt tidkrevende etterforskingsskritt eller forberedelser som er nødvendige av hensyn til vitnet eller kvaliteten på avhøret. Det samme gjelder dersom avhørsleder og barnehuset er enige om at det er klart til vitnets beste at avhøret utsettes.

2.1.3 Politiavhør av barn under 16 år mistenkt for forhold som rammes av straffelovens kapittel 26 om seksuallovbrudd

For målgruppen barn under 16 år mistenkt for forhold som rammes av straffelovens kapittel 26 om seksuallovbrudd, gjennomføres politiavhør i tråd med riksadvokatens Retningslinjer for politiavhør av barn og særlig sårbare personer som mistenkt i straffesak. Barnehusenes sosial- og helsefaglige oppfølging av den mindreårige mistenkte skal skje innenfor tilsvarende rammer gitt for fornærmede og vitner i Felles retningslinjer for Statens barnehus².

2.2 Kjerneoppgaver som tilligger Statens barnehus

Statens barnehus er tillagt følgende fem kjerneoppgaver³: tilrettelagte avhør, klinisk rettsmedisinske undersøkelser/ordinære medisinske undersøkelser, odontologiske undersøkelser, oppfølging og behandling av målgruppen innen nærmere angitte rammer, samt ivareta koordinering av tverrfaglig og tverretattlig samhandling. I tillegg driver barnehusene fagutvikling innen barnehusfaget.

2.2.1 Tilrettelagt avhør og politiavhør

Tilrettelagt avhør gjennomføres som ledd i politiets etterforskning. Statens barnehus skal koordinere og tilrettelegge for at barnet, eller den særlig sårbare voksne med status som fornærmet/vitne møtes på en trygg og helhetlig måte når avhøret skal gjennomføres. Formålet er å redusere belastningen på den enkelte og de pårørende. Barnehusene skal samarbeide tett med påtalemyndigheten i politiet, som leder avhøret og etterforskningen forøvrig.

Politiavhør av mindreårige mistenkte gjennomføres i tråd med riksadvokatens Retningslinjer for politiavhør av barn og særlig sårbare personer som mistenkt i straffesak, der barnehusenes oppfølging skal skje innenfor tilsvarende rammer gitt for fornærmede og vitner i Felles retningslinjer for Statens barnehus.

² Vedr. utvidelse av målgruppen til Statens barnehus (Politidirektoratet, 2024)

³ Felles retningslinjer for Statens barnehus (Politidirektoratet, 2016)

2.2.2 Medisinske undersøkelser

Statens barnehus skal tilrettelegge for at det, etter beslutning fra påtaleansvarlig jurist, gjennomføres klinisk rettsmedisinsk og odontologisk undersøkelse av fornærmede. Undersøkelsene har som formål å sikre bevis med tanke på en mulig straffesaksbehandling for domstolen og skal som hovedregel gjennomføres ved barnehuset.

For øvrig skal fornærmede som er utsatt for vold eller seksuelle overgrep, men hvor det ikke er gjennomført en klinisk rettsmedisinsk undersøkelse, gis tilbud om en medisinsk undersøkelse. Undersøkelsen skal ivareta barnets/den særlig sårbare voksnes helse- og omsorgssituasjon og gjennomføres utenfor straffesak.

2.2.3 Oppfølging og behandling av målgruppen

Statens barnehus skal kartlegge og avklare barnets/den særlig sårbare voksnes behov for videre oppfølging og behandling, og vurdere hvilke hjelpetilbud som skal gis. Barnehusene skal være en samarbeidsarena for de etater som deltar i arbeidet rundt avhørte og det er derfor nødvendig at samarbeidsaktørene har god kjennskap til hverandres arbeidsmetoder, saksbehandlingsrutiner og regler, samt relevant regelverk.

2.2.4 Koordinering av tverrfaglig og tverretatlig samhandling

Barnehusene skal koordinere involverte aktører i hjelpeapparatet og i den strafferettslige prosessen før, under og etter avhør.

2.2.5 Fagutvikling

Statens barnehus skal drive fagutvikling, kompetansedeling og utvikling av egen virksomhet for å sikre god kvalitet på sitt arbeid. Dette innebærer å holde seg oppdatert på gjeldende forskning, gi faglig råd og veiledning, bidra med undervisning ved relevante utdanningsinstitusjoner og bidra i opplæring.

3. Organisering og drift av Statens barnehus

3.1 Organisatoriske forhold

Politidirektoratet har ansvar for faglig ledelse, styring, oppfølging og utvikling av politidistriktene, herunder Statens barnehus. Ansvaret er dog avgrenset mot det som tilligger riksadvokaten på straffesaksområdet.

Statens barnehus er en del av politiet, er underlagt og styres av politimesteren i det enkelte politidistrikt. Barnehusene har noe ulik organisatorisk plassering, men flertallet av distriktene har valgt å organisere barnehuset under Felles enhet for etterretning og etterforskning/Felles enhet for etterretning, forebygging og etterforskning. Det enkelte barnehus har en egen seksjonsleder. Avhengig av størrelse har flere barnehus avsnittsledere for drift og koordinering og barnefaglige avsnitt.

3.1.1 Barnehusrådet

Barnehusrådet ble etablert i 2014 og er et sentralt organ med deltakere fra involverte offentlige virksomheter:

- Politidirektoratet
- Helsedirektoratet
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Riksadvokatembetet
- En representant for barnehusene (leder)
- En representant for politidistriktene (politimester)

Barnehusrådet er et rådgivende organ. Det skal fremme forståelse for barnehusenes arbeid i linjen og relevante fagmiljøer, og sikre godt samarbeid mellom berørte instanser. Rådet skal også være en arena for utveksling av faglige problemstillinger og for utvikling av gode og hensiktsmessige arbeidsprosesser. Medlemmene skal sikre at barnehusenes arbeid gis tilstrekkelig oppmerksomhet og prioritet i egen organisasjon. Politidirektoratet er sekretariat for Barnehusrådet.

3.2 Ansatte og kompetanse

Barnehusene hadde totalt 175,9 årsverk pr. 31.12.2024, en økning på 15 årsverk fra utgangen av 2023.

Det enkelte barnehus har en leder i full stilling. Lederne har ulik utdanningsbakgrunn og har bred erfaring fra fagfeltene representert i barnehusenes mandat. I følge Felles retningslinjer for Statens barnehus, som trådte i kraft 19. desember 2016, skal det være ansatt psykolog ved det enkelte barnehus. Pr. 31.12.2024 hadde alle barnehusene ansatt en eller flere psykologer, totalt var det 28 årsverk. Seniorrådgivere (blant annet spesialsykepleiere, kliniske sosionomer, barnevernspedagoger) utgjør den største kategorien av ansatte, med i alt 81 årsverk pr. 31.12.2024.

Øvrig personell er ledere, inklusive avsnittsledere for henholdsvis klinisk barnefaglige avsnitt og drift og koordinering, øvrige rådgivere, senior- og førstekonsulenter. Til sammen utgjorde disse 66,9 årsverk.

3.3 Kompetansemiljøer

3.3.1 Politihøgskolen

Tilrettelagte avhør (TA) av barn

Denne videreutdanningen⁴ skal bidra til å gi etterforskere særskilt kompetanse i å gjennomføre tilrettelagte avhør med høy kvalitet. Denne utdanningen omhandler avhør av barn mellom 6 og 16 år, hvor fokuset er kunnskap og ferdigheter som ivaretar både juridiske, etterforskningsmessige- og barnefaglige hensyn.

Det er 24 studieplasser tilgjengelig. I opptaksrapporten⁵ fra Politihøgskolen for 2024 fremgår følgende (antall kvinner i parentes):

- totale antall søkere - 31 (24)
- innstilte/reelle søkere - 20 (17)
- studenter -12 (9)

Det var likevel kun 11 studenter som startet studiet høst 2024, med eksamen høst 2025. Det har de senere år vært nedgang i antall studenter til dette studiet, og denne utviklingen vedvarer også i 2024.

Tilrettelagte avhør av særlig sårbare personer

I denne videreutdanningen⁶ lærer etterforskere både en ny metodikk – sekvensielle avhør, samt at de får kunnskap om to sårbare persongrupper; førskolebarn og personer med utviklingshemming. Utdanningen vektlegger teoretisk forståelse, men også praktisk ferdighetstrening.

Det er 24 studieplasser tilgjengelig. I opptaksrapporten fra Politihøgskolen for 2024 fremgår følgende (antall kvinner i parentes):

- totale antall søkere - 24 (21)
- innstilte/reelle søkere - 18 (15)
- studenter- 16 (13)

Det var 16 studenter som startet studiet august 2024, med eksamen oktober 2025.

Videreutdanning for påtalejurister i ledelse av tilrettelagte avhør

Videreutdanningen⁷ skal bidra til å gi politiets påtalejurister særskilt kompetanse til å lede tilrettelagte avhør med høy kvalitet og i samsvar med regelverket. Avhørene er bevisopptak som følger reglene i straffeprosessloven med tilhørende forskrift.

Det er i utgangspunktet 24 studieplasser, men Politihøgskolen har likevel valgt å ta opp 30 studenter. I opptaksrapporten fra Politihøgskolen for 2024 fremgår følgende (antall kvinner i parentes).

⁴ Tilrettelagte avhør av barn - Politihøgskolen

⁵ Politihøgskolen - Opptaksrapport-2024.pdf

⁶ Videreutdanning i tilrettelagt avhør av sårbare personer - Politihøgskolen

⁷ Videreutdanning for påtalejurister i ledelse av tilrettelagte avhør - Politihøgskolen

- totale antall søkere - 40 (33)
- innstilte/reelle søkere - 25 (19)
- studenter - 21 (16)

Det var 19 studenter som startet studiet i august 2024, med eksamen mars 2025.

Avhør av mindreårige mistenkte og særlig sårbare voksne

Videreutdanningen⁸ skal bidra til å gi kompetanse til å ta avhør av mindreårige mistenkte og særlig sårbare voksne. Utdanningen vektlegger teoretisk forståelse, men også praktisk ferdighetstrening.

Det er 24 studieplasser tilgjengelig. I opptaksrapporten fra Politihøgskolen for 2024 fremgår følgende (antall kvinner i parentes).

- totale antall søkere - 89 (70)
- innstilte/reelle søkere - 43 (34)
- studenter - 24 (20)

24 studenter startet studiet i januar 2024, og eksamen i november/desember 2024.

3.3.2 Kripos

Kripos er fagforvalter for avhør og har en sentral rolle som metodeutvikler og bidragsyter innenfor fagområdet avhør av barn og andre særlig sårbare.

Spesialister på Kripos er sentrale ressurser ved gjennomføringen av flere videreutdanninger ved Politihøgskolen; "Tilrettelagte avhør av barn", "Tilrettelagte avhør av særlig sårbare personer", "Videreutdanning for påtalejurister i ledelse av tilrettelagte avhør", samt studiet "Avhør av mistenkte barn og særlig sårbare voksne" som ble gjennomført for første gang i 2024.

TA-gruppen ved Kripos besto i 2024 av 4 spesialister med lang erfaring i gjennomføring av tilrettelagte og sekvensielle avhør, hvorav 1 siden 2023 har vært innbeordret til Politihøgskolen. I tillegg er 1 avhører med tilrettelagte avhør-erfaring (ikke sekvensielle avhør) en del av gruppen. Alle i gruppen deltok på studiet "Avhør av mistenkte barn og særlig sårbare voksne" i 2024, 4 som studenter og 1 som veileder og sensor, og tilegnet seg gjennom det ny kompetanse. Ytterligere 2 avhørsspesialister fra Kripos, som ikke er en del av TA-gruppen, var med på dette studiet som veiledere, instruktører og sensorer.

Regionalt Fagnettverk Helse Nord (Rettsikkerhet for utviklingshemmede ved lovbrudd) tok i desember 2021 initiativ til et samarbeid med Kripos og fagnettverk ASK (Alternativ og supplerende kommunikasjon) for å vurdere om ASK kunne brukes i avhør av fornærmede og vitner med mangelfull evne til verbal kommunikasjon. Etter noen år med opplæring og prøving ved Kripos, er det nå enighet i samarbeidsprosjektet om at kunnskap om ASK hos erfarne TA-avhørere kan bidra til økt rettssikkerhet for særlig

⁸ Avhør av mistenkte barn og særlig sårbare voksne - Politihøgskolen

sårbare personer. Ved at flere som tidligere ble vurdert som "ikke avhørbare" nå får en tilrettelegging som gjør at de kan få fortalt sin historie, ivaretas i større grad deres rett til å bli sett og hørt i saker som angår dem. Det er et særlig fokus på å balansere tilretteleggingen opp mot kravet til en objektiv etterforskning.

I løpet av 2024 ble en rekke tilrettelagte avhør gjennomført ved bruk av ASK, avhør som sannsynligvis ellers ikke ville blitt gjennomført. Samme år ble politidelen av metodeutviklingen forankret som et prosjekt hos Kripos som fagforvalter, ved intern avhørsgruppe på Kripos. Fagforvalter og lederne av nasjonal og intern faggruppe avhør fra Kripos deltar i en referansegruppe sammen med en representant fra Politihøgskolen. Politidirektoratet og riksadvokaten får jevnlig informasjon om prosjektet og fremdriftsplan.

Høsten 2024 ble det første av to kurs i ASK gjennomført for 8 utvalgte avhørere med lang erfaring med tilrettelagte- og sekvensielle avhør. 8 rådgivere fra barnehus deltok også. Del to av opplæringen vil bli gjennomført mai 2025.

En nettverksgruppe bestående av 1-3 TA-avhørere fra alle politidistrikt som ble etablert i 2023, hadde månedlige Teamsmøter gjennom 2024, samt en 2-dagers fysisk samling i Stavern. Målet for møtene og samlingen er å dele erfaringer og kompetanse som TA-kontaktene igjen tar med seg til kolleger i eget distrikt, herunder avhørsledere og barnehusrådgivere. Tilbakemeldingene fra deltakerne er at dette nettverket er svært nyttig, og at det har blitt en arena hvor det er mulig å både dele gode erfaringer og utfordringer de står i som avhørere.

Kripos gjennomførte for 18. år på rad et nasjonalt seminar om avhør av barn og andre sårbare personer i 2024. Seminaret ble gjennomført digitalt med tilbud til politidistriktene og særorgan om fysisk deltakelse for inntil 3 personer. Muligheten til å følge seminaret digitalt, og færre seminardager, har bidratt til at flere får anledning til å delta. Seminaret blir i tillegg filmet og lagt på politiets læringsplattform KO:DE slik at interesserte fagpersoner kan se det i ettertid. Målgruppen for seminaret er TA- avhørere, avhørsledere og rådgivere fra barnehus.

Kripos har i mange år gjennomført fagsamlinger i samarbeid med barnehusene. Målgruppen for disse samlingene er den samme som for det nasjonale seminaret, i tillegg inviteres ofte etterforskere og/eller etterforskningsledere. Innhold og omfang har variert fra år til år, og i 2024 sendte ikke Kripos tilbud om fagdager til alle politidistrikt, men sa ja til de 5 distriktene som spurte. Sammen med fagpersoner lokalt i distrikt og på barnehus, ble innholdet i stor grad tilpasset deres ønsker og behov.

Kripos har i 2024 bistått med gjennomføringen av totalt 48 tilrettelagte avhør, hvorav ASK ble benyttet i 15 av dem. Kripos bisto også med 11 politiavhør av mindreårige mistenkte/sårbare. Tallene viser det totale antall gjennomførte avhør. Enkelte av barna/sårbare voksne er avhørt flere ganger.

I tillegg ble 23 henvendelser/anmodninger om bistand avslått pga. manglende kapasitet eller trukket tilbake av anmoder.

4. Tilrettelagt avhør og politiavhør

Tilrettelagt avhør er en sentral oppgave for barnehuset. Et tilrettelagt avhør forutsetter god forberedelse og gjennomføring i henhold til gjeldende regelverk. Blant annet skal barnehuset bidra i samrådsmøter og ettermøter.

4.1 Om forberedelse og gjennomføring av tilrettelagt avhør

Straffeprosessloven §§ 239-239 f gir rammer for gjennomføring av avhøret, hvem som kan/skal avhøres ved tilrettelagt avhør, hvordan avhøret skal gjennomføres og hvilke frister som gjelder. Forskrift om tilrettelagte avhør gir utfyllende regler. Det følger blant annet av forskriften at avhørene som hovedregel skal gjennomføres ved Statens barnehus.

Politiet kan beslutte tilrettelagt avhør som ledd i etterforskning i en straffesak. Tilrettelagt avhør skal som hovedregel tas av en politietterforsker med særskilt videreutdanning og ledes av en påtalejurist med utvidet påtalekompetanse (avhørsleder). Avhørsleder fastsetter tidspunkt for avhøret. Avhørsleder skal som hovedregel være til stede på barnehuset når det tilrettelagte avhøret gjennomføres. Det kan imidlertid gjøres unntak for de tilfeller det er ubetenkelig av hensyn til ivaretagelsen av barnet og siktedes rettsikkerhet. I sistnevnte tilfeller ledes avhøret ved bruk av videolink. Avhørsleder har et særlig ansvar for å fremskaffe en klar og sannferdig forklaring og våke over at saken blir fullstendig opplyst⁹.

Det foretas lyd- og billedopptak av avhørene, og disse avspilles i retten under en eventuell hovedforhandling.

Som ansvarlig for straffesaksbehandlingen har påtalemyndigheten i politiet ansvar for å påse at fristen for å gjennomføre tilrettelagt avhør overholdes, mens barnehusene har en viktig oppgave i å tilrettelegge for gjennomføring av selve avhøret og å følge opp barna etter at avhøret har funnet sted. Barnehusenes kunnskap om traumer, psykisk helse og barnefaglige kompetanse benyttes før, under og etter avhør.

Avhørsleder har ansvar for at det gjennomføres samrådsmøte forut for selve avhøret, jf. forskrift om tilrettelagte avhør § 3¹⁰. I samrådsmøtet deltar blant annet medarbeidere ved barnehuset og formålet er å planlegge praktiske forhold rundt avhøret. Forhold rundt barnet som det må tas hensyn til under gjennomføringen av avhøret forsøkes avklart. Barnehusene benytter også "samråd" (samrådsmøte 2) som verktøy for å planlegge og koordinere tiltakene rundt barnet etter gjennomført avhør.

4.2 Statistikk tilrettelagte avhør

Fem av 13 barnehus har hatt økt antall avhør i 2024.

Totalt ble det gjennomført 4392 tilrettelagte avhør ved de 12 barnehusene. Antall avhør inkluderer både førstegangsavhør, supplerende avhør og fortsettende avhør.

⁹ Straffeprosessloven § 239a

¹⁰ Forskrift om avhør av barn og andre særlig sårbare fornærmede og vitner (tilrettelagte avhør) av 24.09.2015 nr. 1098

4.2.1 Totalt antall tilrettelagte avhør fordelt på barnehus

Nedenfor presenteres en oversikt over antall tilrettelagte avhør som er gjennomført ved det enkelte barnehus i 2023 og 2024.

Tabell 1. Tilrettelagte avhør fordelt på barnehus

Barnehus	Politidistrikt	2024	2023
Kristiansand	Agder	229	250
Finnmark ¹¹	Finnmark	99	-
Hamar	Innlandet	317	351
Ålesund	Møre og Romsdal	235	234
Bodø ¹²	Nordland	263	220
Oslo	Oslo	730	768
Stavanger	Sør-Vest	445	339
Sandefjord	Sør-Øst	569	639
Tromsø	Troms	164	278
Trondheim	Trøndelag	350	349
Bergen ¹³	Vest	451	427
Moss	Øst	540	551
Totalt		4392	4406

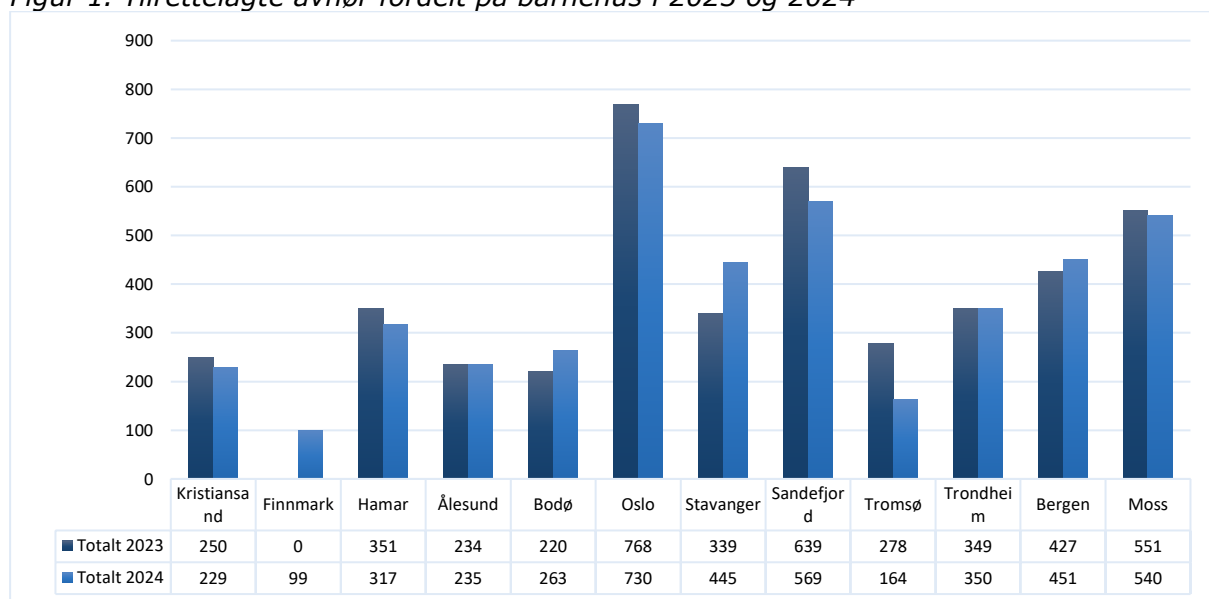
Sammenliknet med 2023 utgjorde den totale nedgangen 14 tilrettelagte avhør. Figuren nedenfor illustrerer endringene ved de ulike barnehus.

¹¹ Statens barnehus Finnmark omfatter tre lokasjoner; Alta, Kirkenes og Karasjok

¹² Inkluderer lokasjon i Mosjøen

¹³ Inkluderer lokasjon i Førde

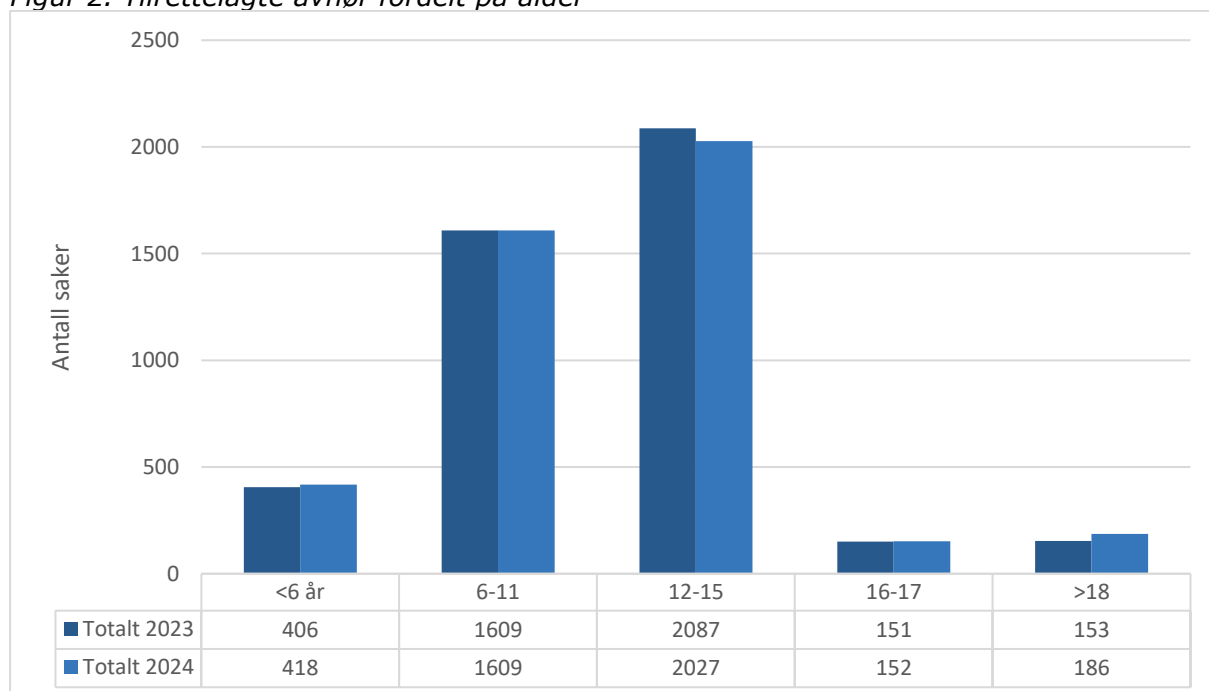
Figur 1. Tilrettelagte avhør fordelt på barnehus i 2023 og 2024

4.2.2 Tilrettelagte avhør fordelt på alder

De fleste tilrettelagte avhør (92,3 prosent) gjaldt barn under 16 år, og det ble gjennomført flest avhør av aldersgruppen 12-15 år.

Figur 2. Tilrettelagte avhør fordelt på alder

4.2.3 Tilrettelagte avhør av personer over 16 år med psykisk utviklingshemming

Fornærmede og vitner med psykisk utviklingshemming omfattes av ordningen med tilrettelagte avhør slik det fremkommer i straffeprosessloven §§ 239 – 239 f. Vanligvis gjennomføres disse avhørene sekvensielt, jf. pkt. 4.2.5.

I 2024 ble det gjennomført 99 tilrettelagte avhør av denne gruppen.

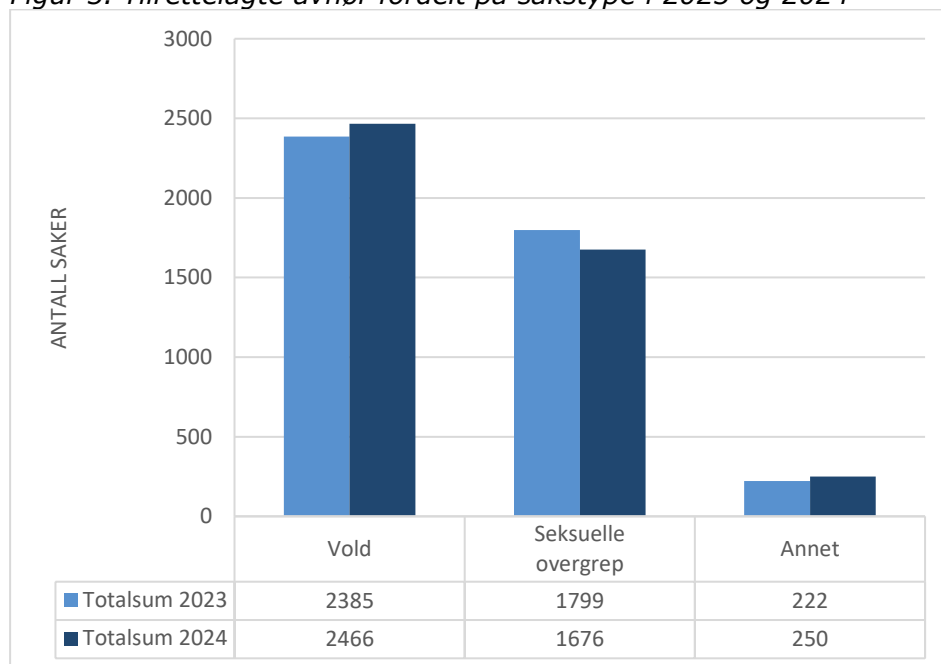
4.2.4 Tilrettelagte avhør fordelt på sakstyper

Nedenfor presenteres en oversikt over hvordan de tilrettelagte avhørene fordeles på ulike sakstyper.

Tabell 2. Tilrettelagt avhør fordelt på sakstype

Vold	Seksuelle overgrep	Annet
2466	1676	250

Figur 3. Tilrettelagte avhør fordelt på sakstype i 2023 og 2024

4.2.5 Sekvensielle avhør

Sekvensielle avhør er en avhørsmetode som hovedsakelig benyttes ved avhør av barn under seks år og særlig sårbare voksne. Avhør av denne gruppen skal fortrinnsvis gjennomføres av personell med særskilt utdanning fra Politihøgskolen. Ved barnehusene er det særskilte medarbeidere som har spesialisert seg på denne gruppen og bidrar med sin kompetanse før, under og etter avhør i samarbeid med spesialavhører og avhørsleder.

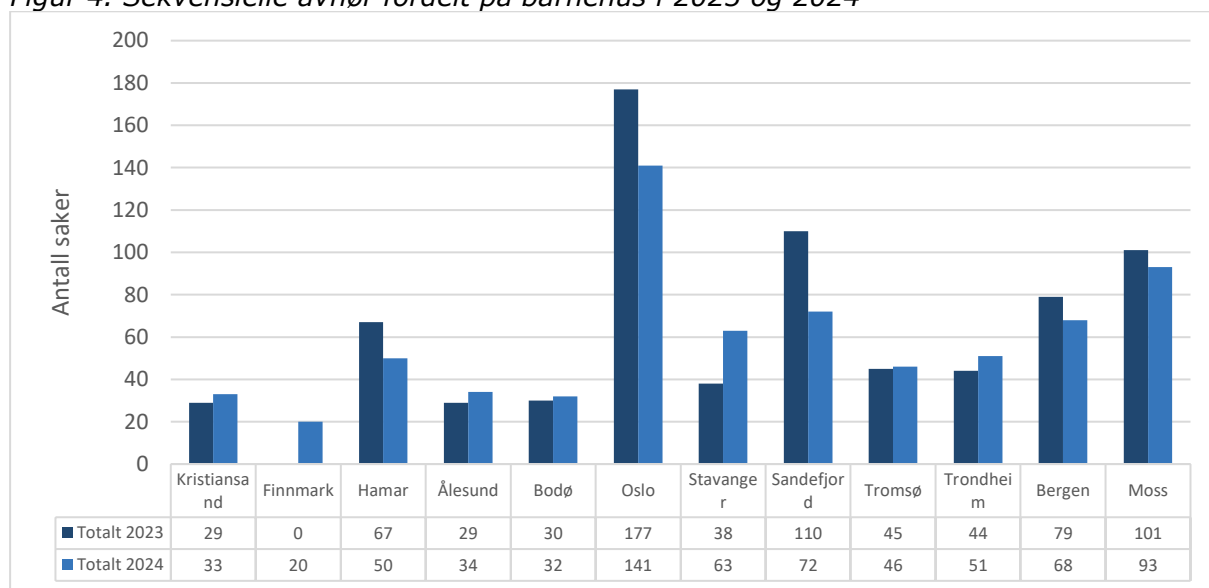
Sekvensielle avhør er mer ressurskrevende enn andre tilrettelagte avhør, da avhøret foretas i flere sekvenser med innlagte pauser.

I 2024 ble det gjennomført totalt 703 sekvensielle avhør ved Statens barnehus.

Tabell 3. Sekvensielle avhør fordelt på barnehus i 2023 og 2024

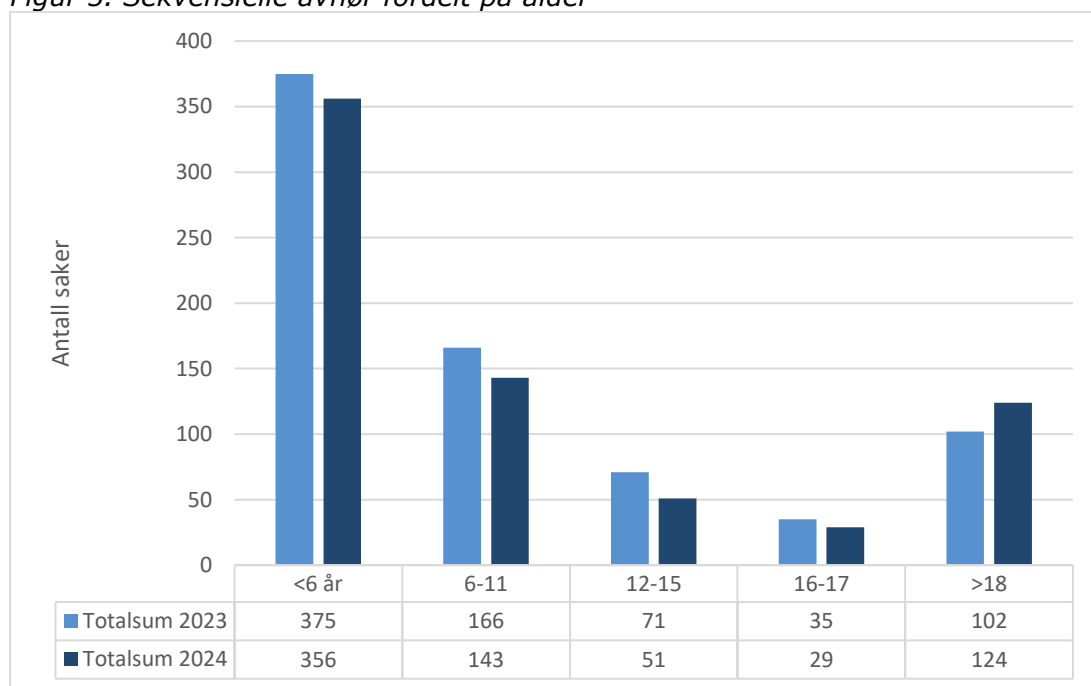
Barnehus	Politidistrikt	2024	2023
Kristiansand	Agder	33	29
Finnmark	Finnmark	20	0
Hamar	Innlandet	50	67
Ålesund	Møre og Romsdal	34	29
Bodø	Nordland	32	30
Oslo	Oslo	141	177
Stavanger	Sør-Vest	63	38
Sandefjord	Sør-Øst	72	110
Tromsø	Troms	46	45
Trondheim	Trøndelag	51	44
Bergen	Vest	68	79
Moss	Øst	93	101
Totalsum		703	749

Figur 4. Sekvensielle avhør fordelt på barnehus i 2023 og 2024

Av de totalt 703 avhørte var 50,6 prosent (356) under seks år.

Figur 5. Sekvensielle avhør fordelt på alder

4.2.6 Supplerende avhør

Formålet med et supplerende avhør er å stille spørsmål av betydning for straffesaken, og som ikke ble stilt under førstegangsavhør. Supplerende avhør skjer enten på begjæring fra forsvarer, fornærmede eller etter beslutning av påtaleansvarlig.

I 2024 ble det gjennomført totalt 201 supplerende avhør.

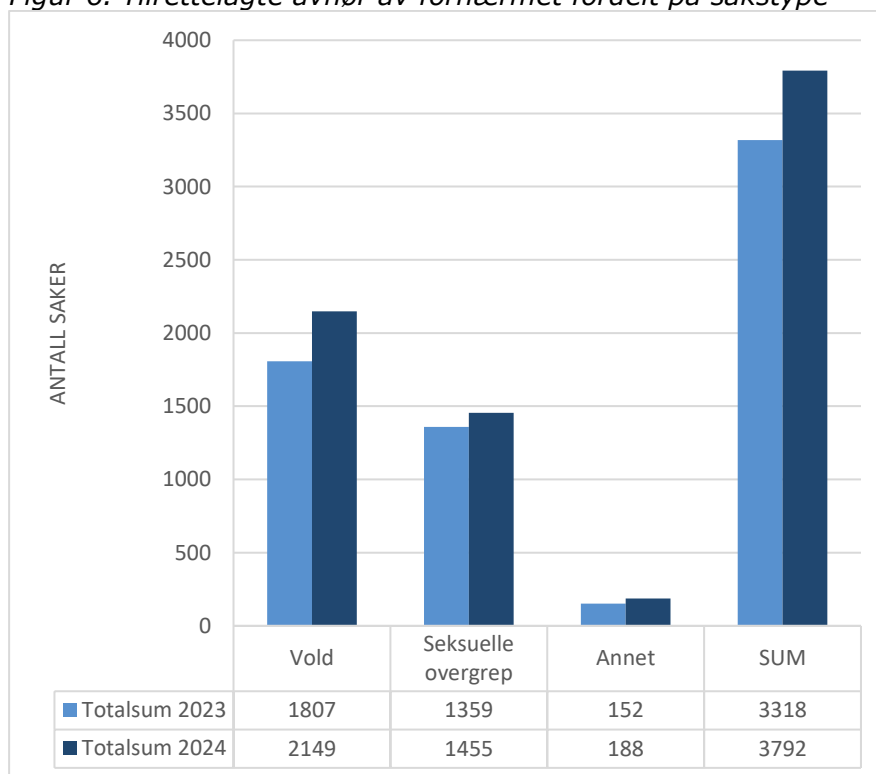
4.3 Tilrettelagte avhør av fornærmede og vitner fordelt på sakstype

Av de 4391 tilrettelagte avhørene i 2024 er 3792 (86,4 %) oppgitt å være avhør av fornærmet. 600 (13,6%) avhør var av vitner.

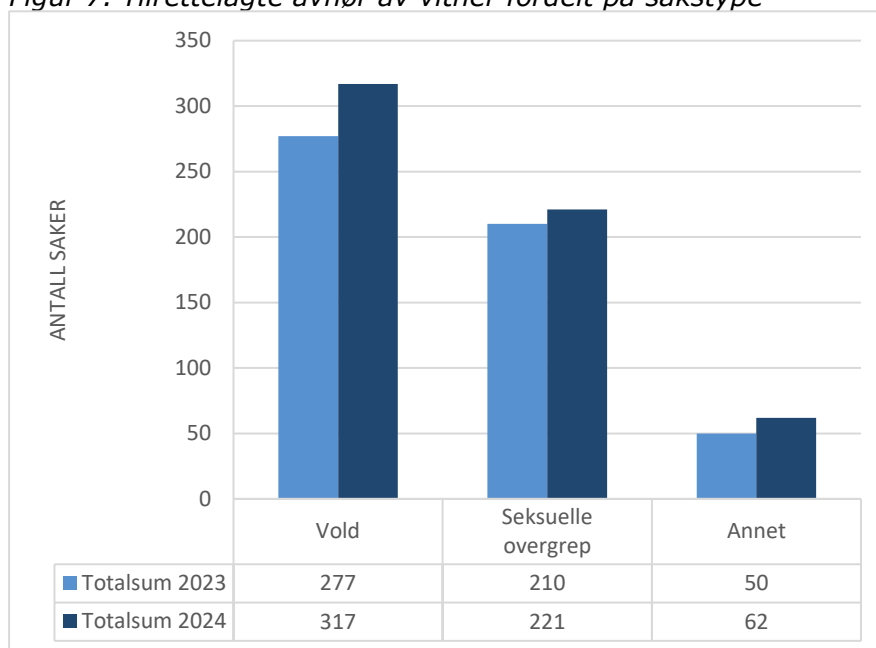
Av de som hadde status *fornærmet* var 56,7 prosent utsatt for vold, 38,4 prosent for seksuallovbrudd og 4,9 prosent for andre typer lovbrudd.

Av de avhørte *vitnene* var 52,8 prosent vitne i saker som gjaldt vold, 36,8 prosent var vitne til seksuallovbrudd og 10,4 prosent til andre typer lovbrudd.

Figur 6. Tilrettelagte avhør av fornærmet fordelt på sakstype

Figur 7. Tilrettelagte avhør av vitner fordelt på sakstype

4.4 Politiavhør gjennomført ved Statens barnehus

Fornærmede og vitner mellom 16 og 18 år omfattes som hovedregel ikke av målgruppen for tilrettelagt avhør, med unntak av de utsatt for incest eller seksuallovbrudd av andre nærstående, eller som er særlige sårbare (se kap.2.1). Etter beslutning fra påtalejurist kan det under gitte omstendigheter likevel gjennomføres ordinære politiavhør av denne gruppen ved barnehuset.

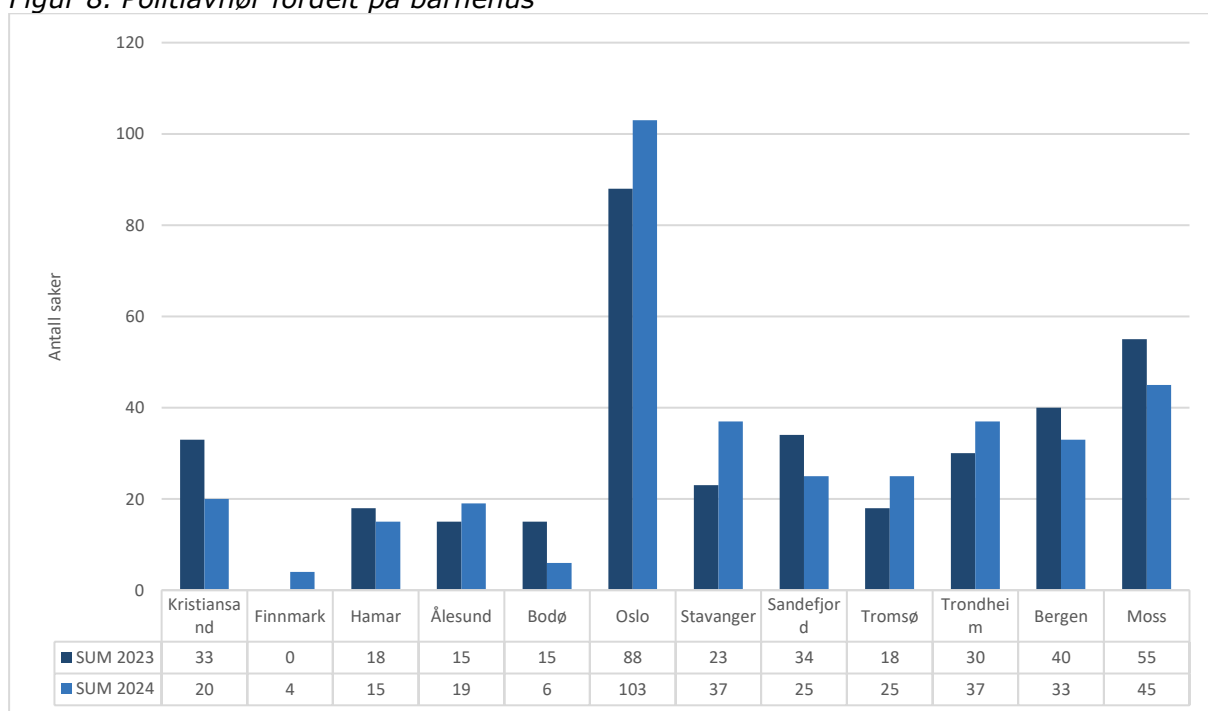
Fra februar 2024 er barnehusenes målgruppe utvidet til også å omfatte barn under 16 år mistenkt for seksuallovbrudd. Her gjennomføres politiavhør i tråd med riksadvokatens Retningslinjer for politiavhør av barn og særlig sårbare personer som mistenkt i straffesak (nærmere omtalt i kap. 4.5).

I 2024 ble det gjennomført totalt 369 politiavhør ved Statens barnehus.

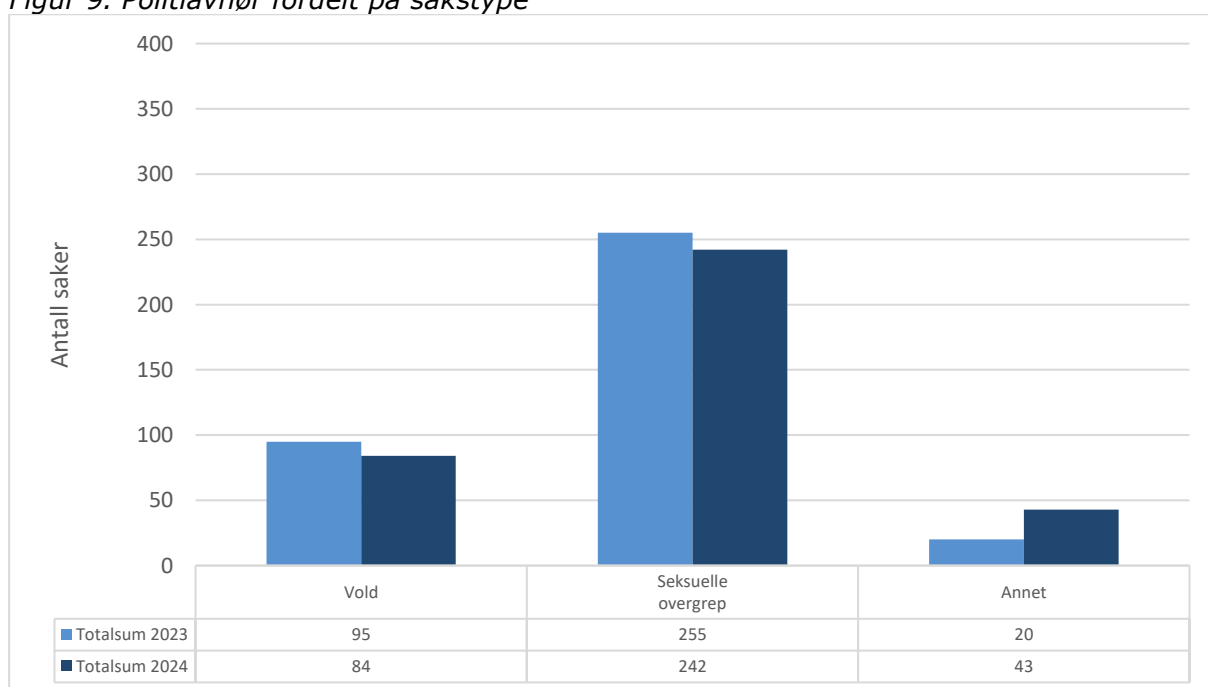
Tabell 4. Politiavhør fordelt på barnehus

Barnehus	Politidistrikt	2024	2023
Kristiansand	Agder	20	33
Finnmark	Finnmark	4	0
Hamar	Innlandet	15	18
Ålesund	Møre og Romsdal	19	15
Bodø	Nordland	6	15
Oslo	Oslo	103	88
Stavanger	Sør-Vest	37	23
Sandefjord	Sør-Øst	25	34
Tromsø	Troms	25	18
Trondheim	Trøndelag	37	30
Bergen	Vest	33	40
Moss	Øst	45	55
Totalsum		369	369

Figur 8. Politiavhør fordelt på barnehus

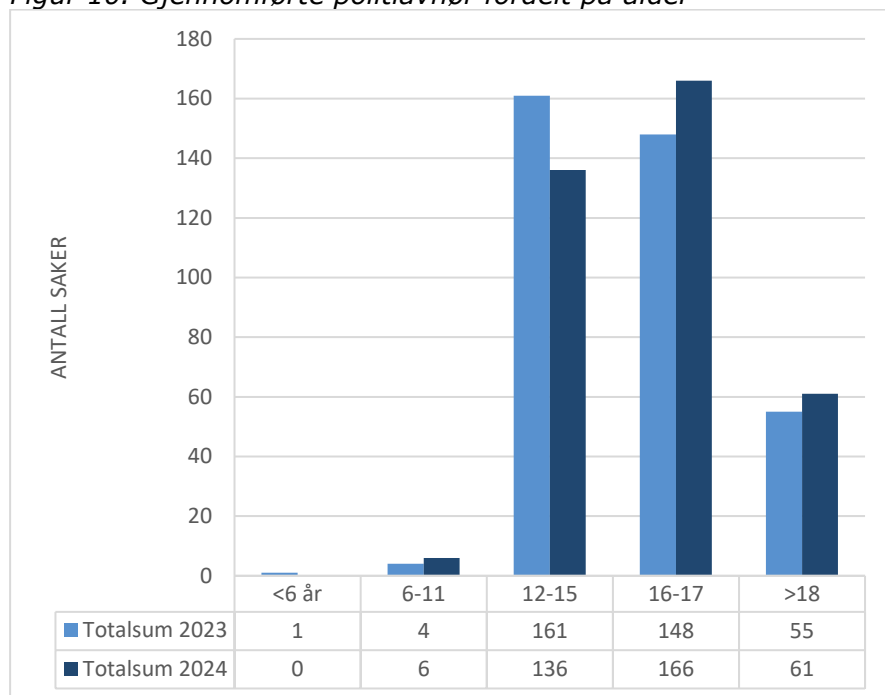

Figur 9. Politiavhør fordelt på sakstype

Av de totalt 369 gjennomførte politiavhørene tilhørte 81,8 % aldersgruppen 12-17.

Figur 10. Gjennomførte politiavhør fordelt på alder

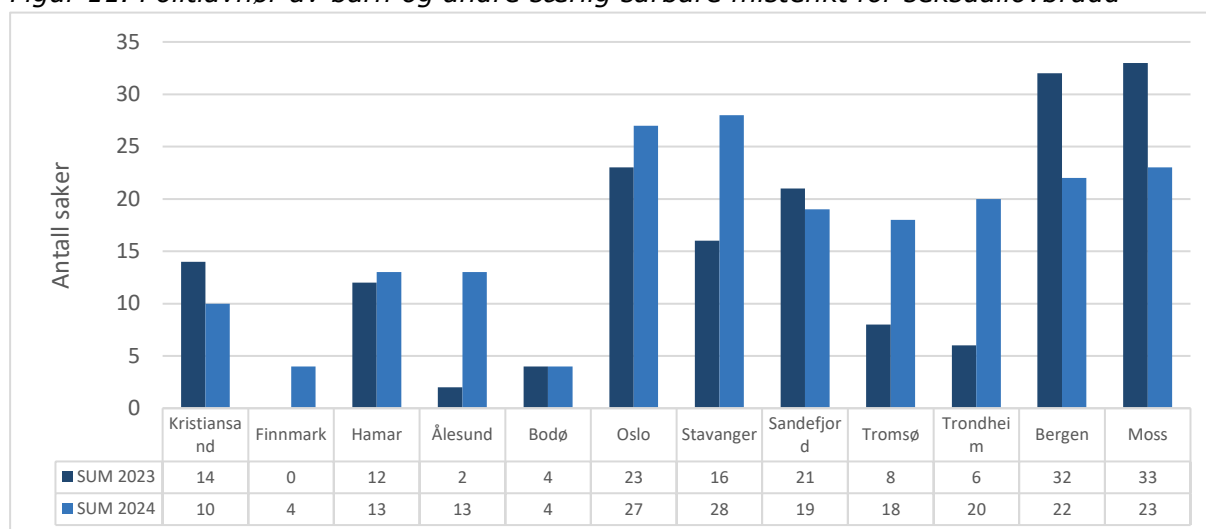
4.5 Politiavhør av barn og særlig sårbare personer mistenkt for seksuallovbrudd

Barnehusene registrerer særskilt politiavhør som tas ved barnehusene av barn, unge og andre særlig sårbare personer mistenkt for seksuallovbrudd. Fra februar 2024 er barnehusenes mandat formelt utvidet til å omfatte målgruppen barn under 16 år mistenkt for seksuallovbrudd.

De siste årene har det blitt et større fokus på barn som *utøver* skadelig seksuell atferd (SSA). I politiet og ved barnehusene tematiseres det at barn som er mistenkt for seksuallovbrudd skal ivaretas ut fra barnefaglige perspektiver og kompetanse, på tilsvarende måte som utsatte barn. Barnehusene fikk for 2020 øremerkede midler til styrking av dette arbeidet. Formålet har vært å bidra til å avdekke oppfølgingsbehov hos barn som utøver skadelig seksuell atferd, samt det kriminalitetsforebyggende ved å forebygge ny skadelig seksuell atferd. Barnehusene tilbyr derfor tilrettelegging rundt barn som avhøres av politiet som mistenkt i saker som omhandler seksuallovbrudd, samt gir videre oppfølging. Oppfølgingsarbeidet er omfattende og inkluderer blant annet oppgaver som trygghetsplanlegging, kriesamtaler med familier, systematisk risikokartlegging, overgrepsspesifikke samtaler med ungdom og familier, tverretattlig samarbeid med skoler, institusjoner og andre instanser som har oppfølgingsansvar. Videre innebærer arbeidet et samarbeid med politiet om forebyggende tiltak, samt bistand til kriminalomsorgen under personundersøkelser og i noen tilfeller oppfølgingstiltak for ungdom dømt til ungdomsoppfølging eller ungdomsstraff.

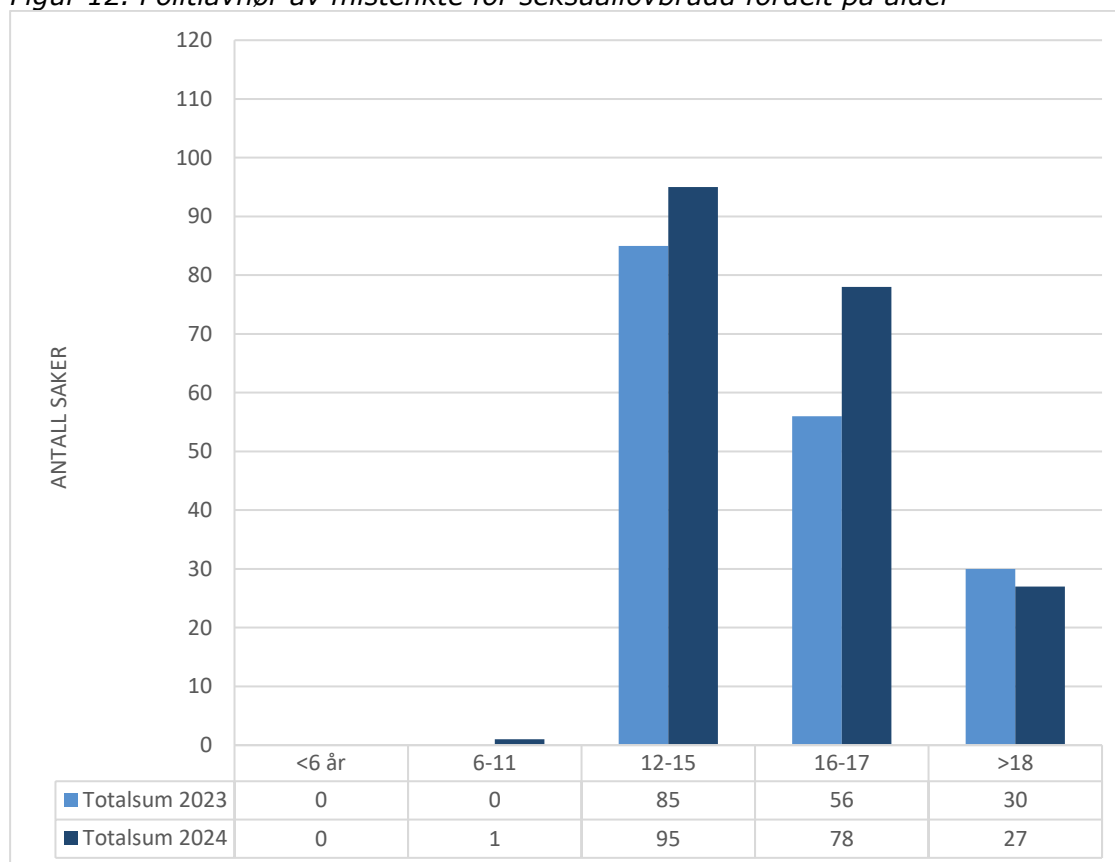
Totalt ble det i 2024 gjennomført 201 avhør av mistenkte for seksuallovbrudd.

Figur 11. Politiavhør av barn og andre særlig sårbare mistenkt for seksuallovbrudd

I 2024 ble det totalt tatt 201 avhør som hører under denne kategorien. Av disse var 95 i alderen 12-15 år, 78 i alderne 16-17, 27 var over 18 år.

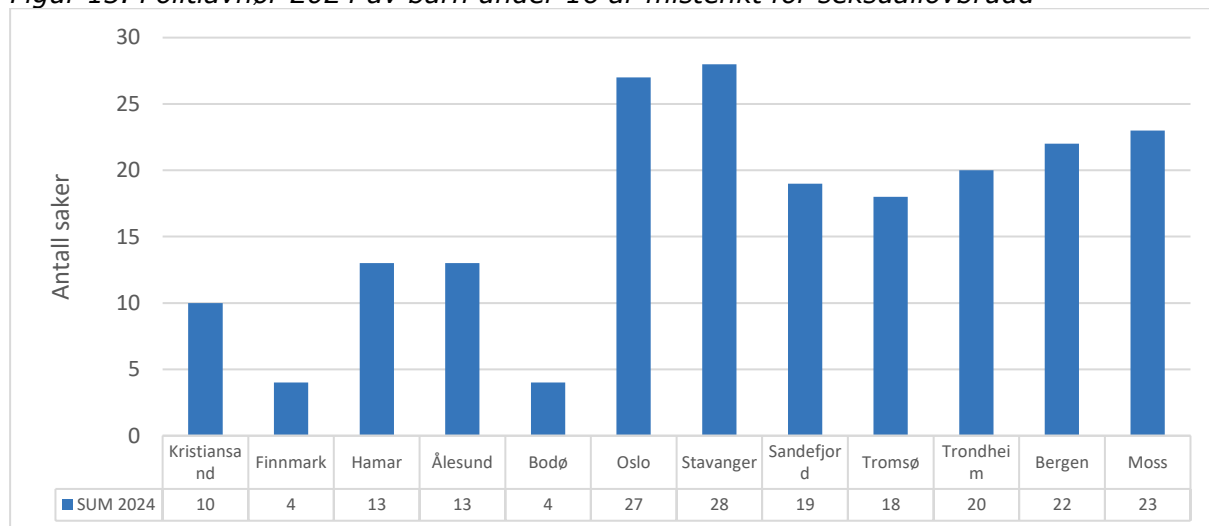
Figur 12. Politiavhør av mistenkte for seksuallovbrudd fordelt på alder

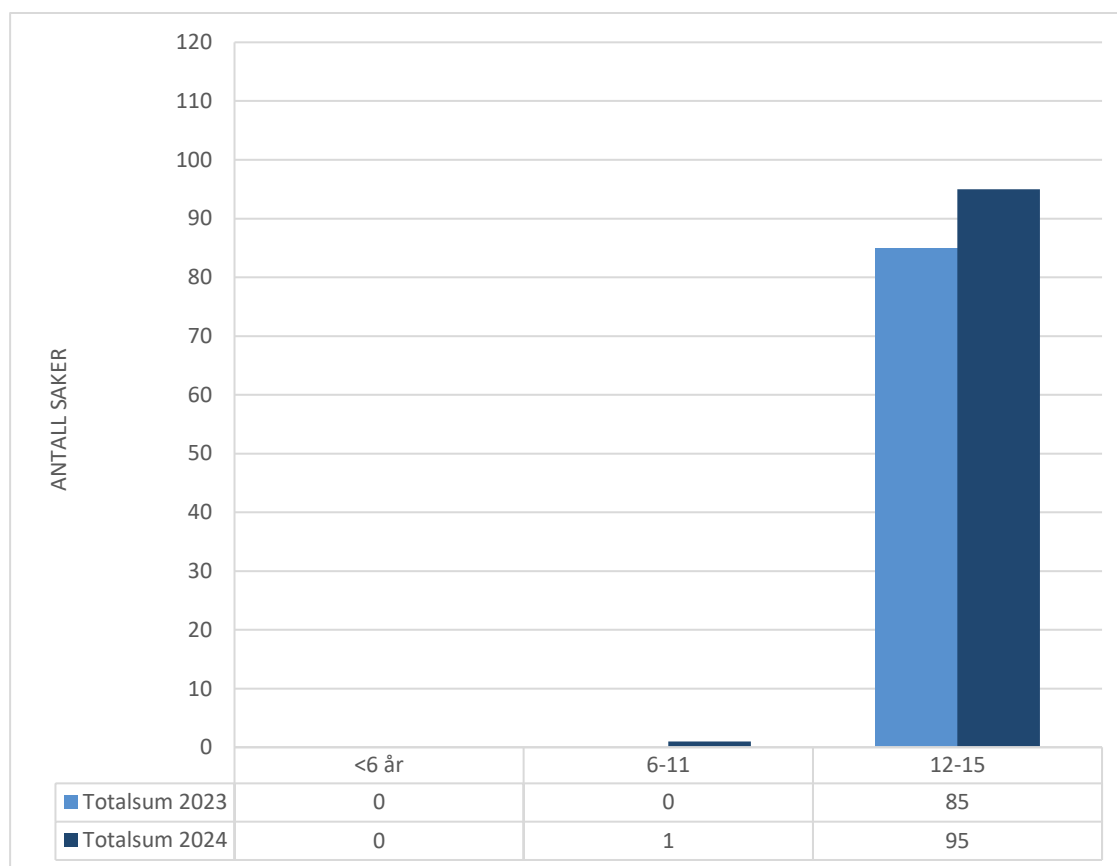
Fra februar 2024 er som vist barnehusenes mandat formelt utvidet til å omfatte målgruppen barn under 16 år mistenkt for forhold som rammes av straffelovens kapittel

26 om seksuallovbrudd. For denne målgruppen gjennomføres politiavhør i tråd med riksadvokatens Retningslinjer for politiavhør av barn og særlig sårbare personer som mistenkt i straffesak. Barnehusenes sosial- og helsefaglige oppfølging av den mindreårige mistenkte skal skje innenfor tilsvarende rammer gitt for fornærmede og vitner i Felles retningslinjer for Statens barnehus.

Figur 13. Politiavhør 2024 av barn under 16 år mistenkt for seksuallovbrudd

Figur 14. Politiavhør av barn under 16 år mistenkt for seksuallovbrudd

5. Oppfølging og behandling i Statens barnehus

Et av formålene med Statens barnehus er at målgruppen skal sikres en kartlegging av behov og videre nødvendig oppfølging og behandling. Målgruppen ved barnehuset er sårbare og krever god kompetanse om psykisk helse, vold og seksuelle overgrep. Ettersom barn og særlig sårbare voksne som kommer til Statens barnehus kan ha opplevd vold og seksuelle overgrep, har mange symptomer som kan være forenlig med utviklingstraumer, posttraumatisk stress-syndrom, depresjon, angst og andre nærliggende tilstander. Traumesymptomer kan være svært belastende og behovet for rask tilgang til kriseintervensjoner, stabiliserende tiltak og behandling er viktig og nødvendig.

Formålet med kartleggingen er å vurdere den utsattes hjelpebehov og hvilket tilbud vedkommende skal gis og av hvem. Det vurderes hvorvidt vedkommende skal henvises til lokalt hjelpeapparat, spesialisthelsetjenesten eller om det skal tilbys oppfølging og behandling fra barnehuset. Barnehuset skal ikke erstatte det eksisterende hjelpeapparatet. Det tilbys behandling til barn og ungdom på barnehuset for eksempel:

- ved behov for akutt, korttids behandling
- i situasjoner der motivasjon eller alliansen med barnehuset tilsier det
- for å forebygge ny utsatthet og potensielle framtidige psykiske helseplager

I tillegg gis det råd, veiledning og andre støttetiltak til pårørende/familie. Koordinering og samhandling med øvrig hjelpetilbud er en annen sentral og viktig oppgave.

Barnehusene gjennomfører ulike tiltak og prosjekter som del av oppgaven med oppfølging og behandling, blant annet samhandling med kommunal barnevernstjeneste, gruppetilbud for bestemte målgrupper, veiledningstilbud overfor andre tjenester og informasjonstiltak.

5.1 Samhandling med den kommunale barneverntjeneste

Barnehusene samarbeider med den kommunale barneverntjenesten om det enkelte barn i forkant av avhøret og i forbindelse med den videre oppfølgingen av barnet og familien/foresatte. Barnevernstjenesten er en svært viktig samarbeidspartner i arbeidet med beskyttelse og oppfølging av barn etter avhør. Også i 2024 har samarbeidet med barneverntjenesten vært et viktig fokusområde for barnehusene.

5.2 Samhandling med habiliteringstjenestene

Barnehusene utvikler samarbeidet med habiliteringstjenestene både i spesialisthelsetjenesten og i kommunal virksomhet. Det arrangeres konferanser og faglige treffpunkter for å sikre en god tverrfaglig samhandling i saker som omhandler særlig sårbare voksne.

5.3 Konsultasjonsteam

Konsultasjonsteam er et tilbud til første- og andrelinjetjenester i barnehusets egen region for tverrfaglig og tverretattlig, anonym drøfting av saker hvor det foreligger en bekymring knyttet til om barnet kan være utsatt for noe straffbart. Barnehusene opplyser også at teamene gir råd, bidrar til å avklare roller og ansvar, og anbefaler oppfølgingstiltak.

Konsultasjonsteamene varierer noe i art, innhold og sammensetning. Teamene kan rette seg mot vold og seksuelle overgrep mot barn, barn og unge med problematisk og skadelig seksualisert atferd, vold og seksuelle overgrep mot personer med utviklingshemming og andre særlig sårbare over 16 år. Ett konsultasjonsteam har fokus på radikalisering.

I tillegg tilbyr alle barnehus konsultasjoner per telefon eller oppmøte til private og offentlige som tar kontakt.

5.4 Oppfølgingstiltak for bestemte målgrupper

Barnehusene kan tilby samtaler med de som avhøres i etterkant av avhøret. Det kan imidlertid variere hvor omfattende tilbudet er og hvordan det er organisert. Gjennom samtalene skal hjelpebehov kartlegges og videre oppfølging avklares. Barnehusene kan i gitte tilfeller tilby oppfølging og behandling utover kartleggings-/vurderingssamtalen. I noen tilfeller kan de også tilby psykologisk behandling. Barnehusenes involvering må for øvrig skje i samarbeid med påtalemyndigheten i politiet.

5.5 Informasjonstiltak og veiledningstilbud

Det er viktig at barnehusets arbeid er kjent for aktuelle målgrupper og berørte, og at informasjon om arbeidet er tilpasset ulike behov. Nedenfor redegjøres kort for ulike informasjonstiltak og veiledningstilbud i regi av et eller flere barnehus. Oversikten er ikke uttømmende:

- Veiledning og deltakelse på foreldremøter i barnehage, skole eller idrettslag som har vært berørt av konkrete straffesaker.
- Deltakelse på ulike arenaer for å informere om egen virksomhet, som for eksempel statsforvalter, psykisk helsevern, kommunale helsetjenester og barneverntjenester.
- Bistand gjennom telefonhenvendelser der profesjonelle samarbeidspartnere eller privatpersoner ber om anonyme drøftinger og veiledning. Noen blir henvist videre eller tas inn som sak i konsultasjonsteam.
- Tilbud om veiledning til kommunale barneverntjenester i saker som gjelder vold i nære relasjoner. Fokus er rettet mot kommunens arbeid etter avhør av barnet.

6. Medisinske undersøkelser

I følge Felles retningslinjer for Statens barnehus skal det utføres medisinsk undersøkelse:

- I de tilfeller påtalemyndigheten begjærer det av hensyn til bevissikring (klinisk rettsmedisinsk undersøkelse)
- I saker vedrørende mishandling i nære relasjoner eller seksuelle overgrep og hvor påtalemyndigheten ikke har begjært en klinisk rettsmedisinsk undersøkelse, skal fornærmede tilbys en medisinsk undersøkelse. Undersøkelsen gjennomføres kun dersom fornærmede og dens verge samtykker.

Barnehusene har inngått samarbeidsavtaler om helsetjenester med lokale helseforetak. Journaler og opplysninger blir ført i det aktuelle helseforetakets pasientsystem.

Som ledd i å sikre oppfølgingen av helsetjenestens pålagte oppgaver i barnehusene ble det i 2018 utarbeidet en mal for samarbeidsavtale mellom helseforetak og politidistrikt. Samarbeidsavtalen er utarbeidet i henhold til en felles standard utarbeidet av Helsedirektoratet.

I regi av Helsedirektoratet er det også utarbeidet "Faglige råd for klinisk rettsmedisinske og medisinske undersøkelser i Statens barnehus". De faglige rådene skal styrke kvaliteten og sikre enhetlig tilbud i de undersøkelsene som gjennomføres ved Statens barnehus.

6.1 Medisinske undersøkelser

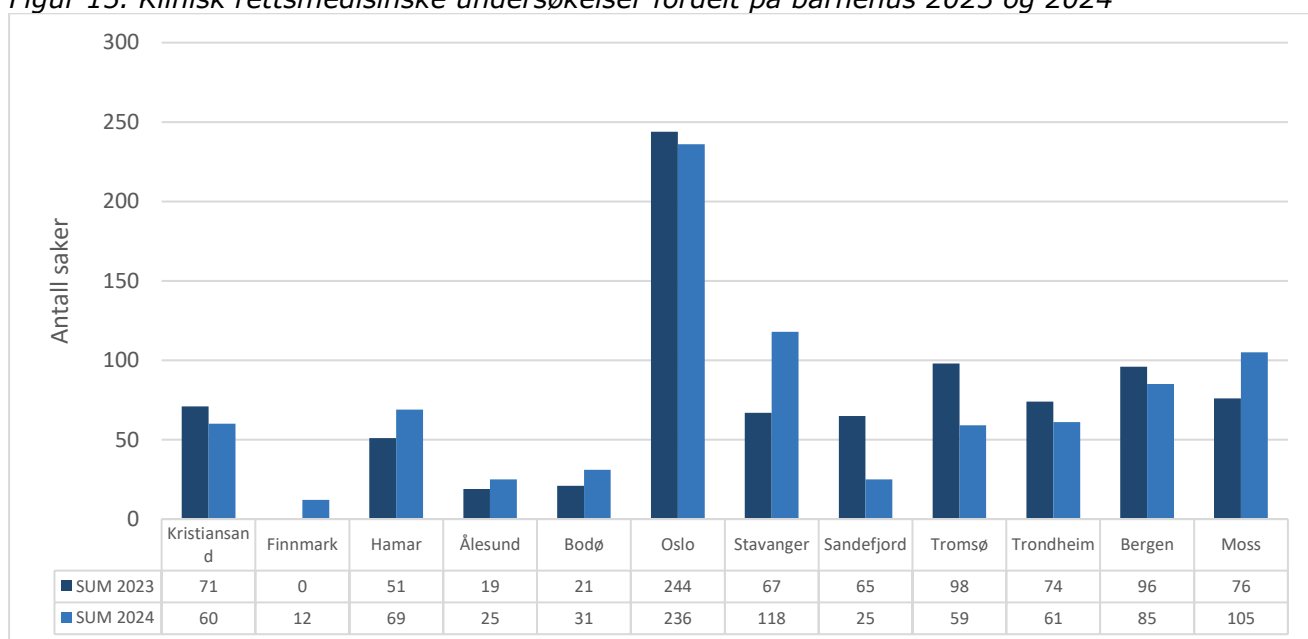
I 2024 er det gjennomført totalt 993 medisinske undersøkelser. Av disse var 886 klinisk rettsmedisinske undersøkelser og 107 øvrige medisinske undersøkelser. Noen av de innrapporterte medisinske undersøkelsene er gjennomført ved sykehus og gjelder i hovedsak barnehuset i Trondheim.

Tabell 5. Medisinske helseundersøkelser fordelt på barnehus

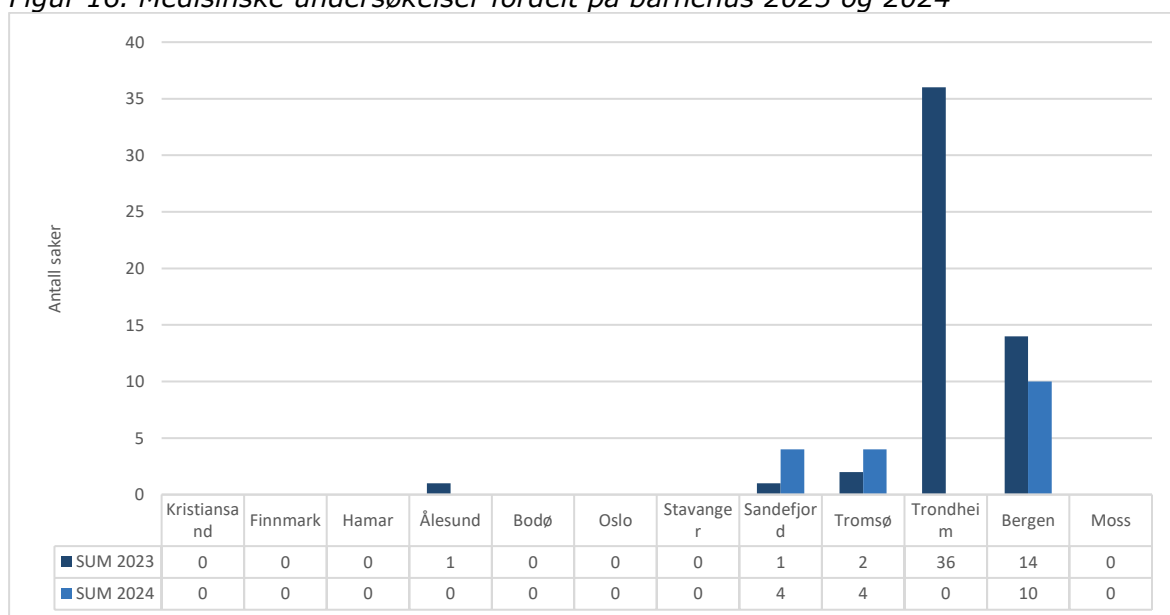
Barnehus	Klinisk rettsmedisinsk undersøkelse	Medisinske undersøkelser	Totalt antall undersøkelser
Kristiansand	60	0	60
Finnmark	12	0	12
Hamar	69	0	69
Ålesund	25	0	25
Bodø	31	0	31
Oslo	236	0	236
Stavanger	118	0	118
Sandefjord	25	4	29
Tromsø	59	4	63
Trondheim ¹⁴	61	-	61
Bergen	85	10	95
Moss	105	0	105
Totalt	886	107	993

¹⁴ Har ikke tilgjengelig separate tall fra St.Olav HF på antall ordinære medisinske undersøkelser tilknyttet barnehus

Figur 15. Klinisk rettsmedisinske undersøkelser fordelt på barnehus 2023 og 2024

Figur 16. Medisinske undersøkelser fordelt på barnehus 2023 og 2024

6.2 Tannhelseundersøkelser/odontologiske undersøkelser

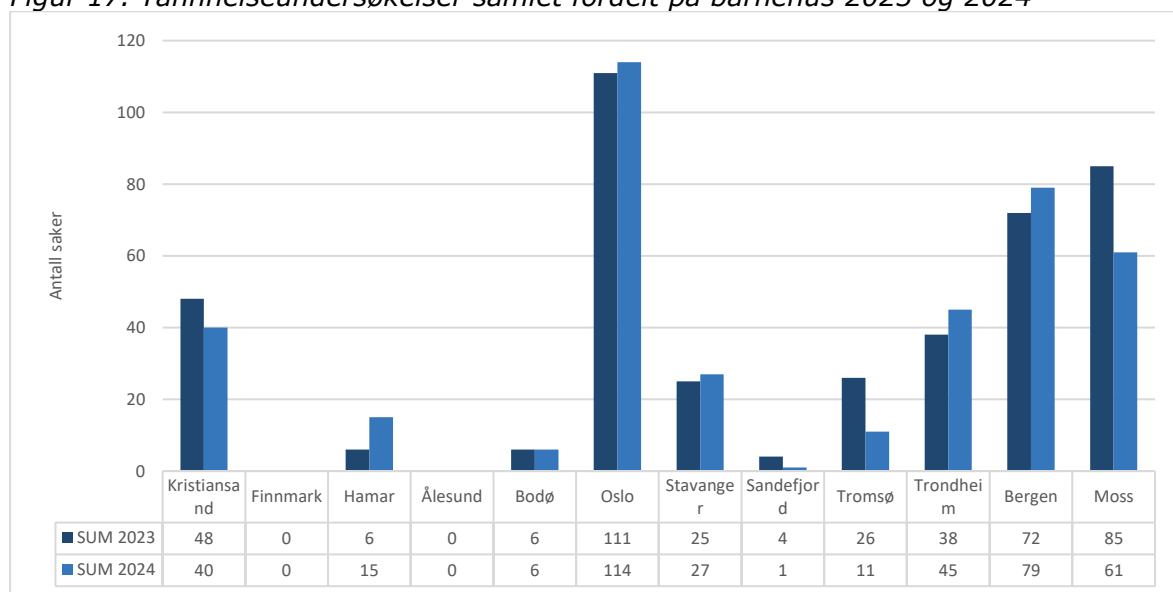
Ved utløpet av 2024 var det tilbud om tannhelseundersøkelse ved 10 av barnehusene. Totalt ble det gjennomført 400 undersøkelser, 391 klinisk rettsodontologiske undersøkelser (KROU) og 9 ordinære odontologiske undersøkelser (OU).

Tabell 6. Tannhelseundersøkelser fordelt på barnehus

Barnehus	Politidistrikt	KROU	OU	Totalt antall undersøkelser
Kristiansand	Agder	40	0	40
Finnmark	Finnmark	0	0	0
Hamar	Innlandet	15	0	15
Ålesund	Møre og Romsdal	0	0	0
Bodø	Nordland	6	0	6
Oslo	Oslo	114	0	114
Stavanger	Sør-Vest	27	0	27
Sandefjord	Sør-Øst	2	0	2
Tromsø	Troms	11	0	11
Trondheim ¹⁵	Trøndelag	45	-	45
Bergen	Vest	70	9	79
Moss	Øst	61	0	61
Totalt		391	9	400

¹⁵ Har ikke tilgjengelig separate tall på evt. ordinære tannhelseundersøkelser tilknyttet barnehus

Figur 17. Tannhelseundersøkelser samlet fordelt på barnehus 2023 og 2024

Statistikken viser at det er store forskjeller på hvor omfattende tilbudet er ved det enkelte barnehus. Dette avhenger av de lokale avtalene det enkelte barnehus får anledning til å inngå.

7. Fagutvikling

Fagutvikling er en av kjerneoppgavene til Statens barnehus og inngår som en integrert del av andre løpende oppgaver, i tverrfaglige samarbeidsfora og gjennom prosjekter. Barnehusene oppgir at de deltar i, og selv fasiliteterer seminarer og undervisning i ulike fora. Det vises til deltagelse i undervisnings- og opplæringstiltak, utviklingsprosjekter, konferanser og regionale-, nasjonale- og internasjonale nettverk.

7.1 Faglige nettverk og utviklingsprosjekter

Det er etablert flere faglige nettverk hvor samtlige barnehus deltar. Fagnettverkene har som målsetting å dele erfaringer mellom de ulike barnehusene, opprettholde og videreutvikle fag, samt bidra til at barnehusenes tilbud blir mer ensartet. Følgende nettverk/grupper er etablert:

- Nettverk knyttet til avhør og oppfølging av barn under 6 år (førskolebarn).
- Nettverk knyttet til avhør og oppfølging av voksne psykisk utviklingshemmede og andre særlig sårbare.
- Nettverk knyttet til avhør og oppfølging av fornærmede som har vært utsatt for nettrelaterte overgrep.
- Nettverk knyttet til avhør og oppfølging av barn og unge med skadelig seksuell atferd.
- Nettverk knyttet til flerkulturell forståelse
- Nettverk rettet mot psykologrollen i Statens barnehus.
- Nettverk for de teknisk/merkantilt ansatte.

- Nasjonal nettverksgruppe for komplekse traumer. En representant for nettverket deltar i CACTUS-nettverket (Child and Adolescent Complex Trauma Society), et landsomfattende faglig nettverk etablert for å fremme fagutvikling på komplekse traumer.
- Deltakelse i nasjonalt tverretattlig nettverk som samarbeider vedrørende barn og unge med bekymringsfull seksuell adferd. I tillegg til representanter fra barnehus deltar RVTS med en representant for hver helseregion. Gruppen har etablert samarbeid med tilsvarende fagpersoner i Norden. Det nasjonale nettverket ledes av RVTS- Midt.
- PROMISE er et europeisk nettverk som arbeider for å etablere barnehus i de europeiske landene. Representanter fra barnehusene, samt en representant fra Politidirektoratet deltar i nettverket og bidrar med kunnskap om etablering og drift av barnehus.

7.2 Nasjonale fagutviklingsprosjekter

Barnehusene blir invitert til å delta i ulike nasjonale fagutviklingsprosjekter. Videre inviteres ofte barnehusene til å gi innspill til høringer.

7.2.1 Forskningsprosjekter i barnehus

Studie om oral helse:

Pågående samhandlingsstudie som inkluderer Statens barnehus, den offentlige tannhelsetjenesten og barnevernstjenesten.

Målsettingen for denne studien er å øke kunnskapen knyttet til oral helse hos barn i risiko og kartlegge hvordan Statens barnehus, den offentlige tannhelsetjenesten og barnevernstjenesten som samarbeidende tjenester kan bli bedre på og avdekke, møte, ivareta og samhandle om barn og unge med ulike orale utfordringer og behov.

<https://www.barnirisikoogoralhelse.no/statens-barnehus>

Odense child trauma screening (OCTS):

Statens Barnehus i Tromsø og Stavanger har et prosjekt i samarbeid med spesialisthelsetjenesten og Syddansk universitet. De har i den anledning invitert psykologene ved Statens barnehus Stavanger til å delta i forskningsprosjektet: Odense child trauma screening (OCTS) er et kartleggingsverktøy for å undersøke traumereaksjoner hos barn mellom 4-8år. Vi har pr. i dag ikke kartleggingsverktøy som kan kartlegge traumereaksjoner direkte hos de minste barna, men dette håper vi på å kunne endre på med hjelp av OCTS.

Kartleggingsverktøyet er utvikla i Danmark og det har allerede blitt prøvd ut og validert i flere europeiske land og nå i Norge.

Traumefokusert kognitiv behandling (TF-CBT):

Forskningsprosjekt i regi av NKVTS, vedr traumebehandling i Statens barnehus. På Barnehuset er ansatte opplært i en behandlingsmetode for posttraumatiske stresssymptomer hos barn og unge. Behandlingsmetoden kalles traumefokusert kognitiv atferdsterapi (TF-CBT).

Det er behov for kunnskap om faktorer som kan påvirke om barn og unge som mottar TF-CBT på Statens Barnehus blir bedre av behandlingen. Det undersøkes også hvordan man kan få Statens Barnehus og terapeutene som jobber der til å bruke TF-CBT på en slik måte at flest mulig barn og unge får god og effektiv hjelp.

Strukturert kartlegging av traumesymptomer hos voksne med utviklingshemming ved Statens barnehus:

Forskningsprosjekt i regi av Nasjonal kompetansetjeneste for utviklingshemming og psykisk helse (NKUP) ved prosjektleder/psykologspesialist Arvid Kildahl. Dette prosjektet er et samarbeid mellom politiet, ved Statens barnehus, og NKUP. Prosjektet vil skaffe til veie mer systematisk kunnskap om symptomer på PTSD og slike symptomers atferdsuttrykk hos voksne med utviklingshemming. Denne kunnskapen vil være et viktig bidrag til både å redusere risikoen for at vold og overgrep mot denne gruppa forblir uoppdaget, og til å øke sannsynligheten for at disse symptomene blir fanget opp og forstått. Dette vil igjen øke sannsynligheten for at voksne med utviklingshemming på sikt vil kunne få likeverdige helsetjenester også på dette området, noe de ikke får i dag.

7.3 Undervisning, kompetansedeling, kurs og konferanser

Politihøgskolen og Kripos har ansvar for henholdsvis avhørsutdanning og metodeutvikling. Nærmere om dette i kapittel 3.3.

Ut over hva som er nevnt tidligere deltar barnehusene i ulike opplæringstiltak og gjennomfører selv kompetansehevende tiltak, samt bidrar på ulike konferanser i hele landet.

Barnehusene har også i 2024 bidratt i undervisning ved høgskoler og universitet, i samarbeidende institusjoner og i organisasjoner – både eksternt og i egen politiorganisasjon. Dette anses som viktig for utvikling av faget og for å øke kompetansen på tvers av tjenesteapparatet.

Statens barnehus – Årsrapport 2024

Utgitt: 29.08.2025

Utgiver: Politidirektoratet

ISBN: 978-82-8256-180-8